

Szkoła Podstawowa nr 38 im. Tadeusza Kościuszki
w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5
z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi w Sosnowcu
41-219 Sosnowiec, ul. Bohaterów Monte Cassino 46
tel. 32 263 19 19

***Każde dziecko powinno czuć,
że szkoła pomaga mu stać się
lepszym człowiekiem***
P. Zimbardo

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-
PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 38
IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI
W SOSNOWCU
NA ROK SZKOLNY 2026/2027**

*„W wychowaniu chodzi właśnie o to,
ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem
-o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał,
aby więc poprzez wszystko co ma, co posiada,
umiał bardziej i pełniej być człowiekiem...”*

Jan Paweł II

WSTĘP

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 38 im. Tadeusza Kościuszki w Sosnowcu stanowi podstawę planowania i realizacji działań wychowawczych, edukacyjnych, opiekuńczych i profilaktycznych szkoły.

Program określa kierunki działań służących wspieraniu uczniów w prawidłowym rozwoju, zapobieganiu zachowaniom ryzykownym, wzmacnianiu czynników chroniących oraz reagowaniu na pojawiające się trudności i sytuacje kryzysowe.

Program ten to skoordynowany system działań wspierający wychowawczą rolę rodziców, nauczycieli i specjalistów. Zakłada współpracę całej społeczności szkolnej oraz środowiska lokalnego.

Działania podejmowane w ramach Programu mają służyć tworzeniu szkoły bezpiecznej, wspierającej i przyjaznej rozwojowi ucznia. Szczególne znaczenie ma rozwijanie samodzielności, odpowiedzialności, kompetencji fundamentalnych i przekrojowych, dbałość o zdrowie fizyczne i psychiczne oraz przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego funkcjonowania w świecie rzeczywistym i cyfrowym. Program ma charakter otwarty i podlega bieżącemu monitorowaniu oraz corocznej ewaluacji.

MISJA SZKOŁY

Misją Szkoły Podstawowej nr 38 jest wychowanie dziecka akceptującego siebie i innych, potrafiącego odnaleźć swoje miejsce w życiu, odpowiedzialnego za siebie i innych oraz przygotowanego do podejmowania świadomych decyzji.

Absolwent Szkoły Podstawowej nr 38 im. Tadeusza Kościuszki w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi w Sosnowcu to obywatel Polski XXI wieku, który w swoim postępowaniu dąży do prawd, potrafi łączyć wiedzę z różnych dyscyplin i stosować ją w codziennym życiu, swobodnie posługuje się językiem polskim oraz sprawnie komunikuje się w co najmniej jednym języku obcym, sprawnie i bezpiecznie porusza się w świecie cyfrowym, posiada osobiste i społeczne kompetencje, które pozwalają mu radzić sobie w dynamicznie zmieniającym się świecie, zna historię i kulturę swojego kraju i jest otwarty na wartości europejskie i światowe, przestrzega wartości moralnych, szanuje system wartości dziedzictwa kulturowego i historycznego, w swoim postępowaniu dąży do prawd i własnego rozwoju, ma poczucie sprawczości swoich działań i potrafi inicjować zmiany w otoczeniu;”

Program został opracowany na rok szkolny 2026/2027 na podstawie diagnozy potrzeb rozwojowych uczniów, czynników chroniących i czynników ryzyka. Ankiety zostały przeprowadzone wśród uczniów, rodziców oraz nauczycieli z uwzględnieniem losowego doboru grupy. Tematyka ankiet obejmowała w szczególności bezpieczeństwo w świecie realnym i wirtualnym, kompetencje przekrojowe- adaptacyjne i społeczne, higienę cyfrową oraz dynamikę zachowań w środowisku szkolnym. Podczas diagnozy uwzględniono także rozmowy z uczniami, rodzicami, nauczycielami, obserwacje funkcjonowania uczniów, dokonano analizy dokumentacji nauczycieli i specjalistów.

1. PODSTAWA PRAWNA

Program opracowano z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa, którymi są w szczególności:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.;
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 820, z późn. zm.);
- Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U.2024.917);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.2023.2151t.j.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2023.1939t.j.);
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U.2026.1214t.j.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U.2024.1673t.j.);
- Ustawa z dnia 13 maja 2016r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U.2026.110 t.j.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1798, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 1309).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2024 r. poz. 933, z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym (Dz. U. z 2026 r. poz. 378, z późn. zm.);
- Konwencja o Prawach Dziecka uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych ONZ 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. Nr 120, poz.526, z późn. zm.);
- Statut Szkoły Podstawowej nr 38 im. Tadeusza Kościuszki w Sosnowcu.
- Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujących w Szkole.
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2024 r. poz. 742);

2. STRUKTURA I ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Adresatami treści profilaktycznych Programu są uczniowie, rodzice, nauczyciele i inni pracownicy Szkoły, społeczność lokalna Sosnowca. Treści wychowawcze adresowane są do uczniów, a działania o charakterze wspierającym do rodziców oraz nauczycieli i innych pracowników Szkoły.

Tematyka działań będzie realizowana w formie zajęć z wychowawcą, pogadanek, spotkań ze specjalistami w klasach podczas zajęć lekcyjnych, innych formach takich jak prelekcje, dyskusje, konkursy, inne wydarzenia organizowane przez szkołę, udostępnianie materiałów edukacyjnych i profilaktycznych.

Wychowanie to proces wspomagania dziecka w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości:

- fizycznej,
- psychicznej,
- społecznej,
- duchowej.

Profilaktyka jest natomiast procesem wspierającym zdrowie przez umożliwienie ludziom uzyskania pomocy i kształtowania zasobów potrzebnych im do konfrontacji ze złożonymi, stresującymi warunkami życia oraz umożliwienie jednostkom osiągania subiektywnie satysfakcjonującego, społecznie akceptowanego, bogatego życia.

Działalność profilaktyczna w szkole ma na celu realizację działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Program szkolnych działań w zakresie profilaktyki to ogół działań chroniących dzieci i młodzież przed zakłóceniami w rozwoju w sytuacjach pojawiających się zagrożeń.

Realizacja *Programu Wychowawczo-Profilaktycznego* to proces rozłożony w czasie, długotrwały, nie zakończony, podlegający ciągłemu ewaluowaniu. W zależności od adresata, do którego skierowane są działania profilaktyczne, rozróżnia się w literaturze trzy poziomy profilaktyki:

Profilaktyka uniwersalna, skierowana do wszystkich uczniów, polega na wspieraniu w prawidłowym rozwoju, promowaniu zdrowego stylu życia i zapobieganiu zagrożeniom, w szczególności na rozwijaniu umiejętności radzenia sobie z wymogami życia. Jej celem jest opóźnienie inicjacji lub zachęcenie do abstynencji.

Profilaktyka selektywna, stanowiąca wspieranie uczniów którzy z różnych przyczyn są narażeni na rozwój zachowań ryzykownych polega na ograniczaniu podejmowania zachowań ryzykownych i zachęcaniu do wycofania się.

Profilaktyka wskazująca, stanowiąca wspieranie uczniów u których rozpoznano objawy używania substancji psychoaktywnych bądź pojawienie się zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub

choroby wymagające leczenia. jest interwencją w sytuacji pojawienia się uzależnienia, które ma ograniczyć negatywne skutki uzależnienia i umożliwić powrót do normalnego życia.

W szkole podejmowany jest szeroki zakres działań z zakresu profilaktyki.

Założenia Programu

Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny zawiera w szczególności działania prewencyjne zapobiegające agresji, przemocy, w tym cyberprzemocy, wagarom i uzależnieniom, sytuacjom trudnym, konfliktom w szkole, krzywdzeniu dzieci (zgodnie z założeniami *Standardów ochrony małoletnich*), nieprawidłowym zachowaniom w świecie wirtualnym. Zwraca uwagę na higienę cyfrową. Istotnym elementem Programu jest także realizacja założeń profilaktyki pozytywnej, ochrona zdrowia psychicznego dzieci, kształtowanie postawy prospołecznej, kształtowanie świadomości korzyści płynących z edukacji. W realizacji założeń Programu Wychowawczo- Profilaktycznego w roku szkolnym 2026/2027 uwzględnione będą działania mające na celu tworzenie i utrzymywanie pozytywnego klimatu szkoły realizowane przez całą społeczność szkolną. Niniejszy Program wskazuje właściwe zachowania, promuje system wartości moralnych i wychowawczych takich jak: poszanowanie dla drugiego człowieka, humanizm, kulturę osobistą, tolerancję, zdyscyplinowanie, systematyczność, koleżeństwo, odpowiedzialność, asertywność, kładzie szczególny nacisk na zdrowy i aktywny styl życia, rozwijanie swoich umiejętności i zainteresowań, budowanie odporności psychicznej i umiejętności radzenia sobie w kryzysach . Program będzie realizowany w roku szkolnym 2026/2027.

3. NAJWAŻNIEJSZE KIERUNKI DZIAŁAŃ W ROKU SZKOLNYM 2026/2027 z uwzględnieniem głównych kierunków polityki oświatowej na rok szkolny 2026/2027.

W roku szkolnym 2026/2027 szczególną uwagę szkoła zwraca na:

- wspieranie rozwoju ucznia i wdrażanie zmian wynikających z reformy programowej „Kompas Jutra”;
- budowanie odporności społecznej oraz postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych;
- edukację zdrowotną, aktywność fizyczną i odpowiedzialność za własne zdrowie;
- higienę cyfrową, aktywność offline oraz bezpieczne korzystanie z technologii;
- rozwijanie krytycznego myślenia i odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji;
- wczesne rozpoznawanie potrzeb uczniów i skuteczną współpracę z rodzicami;
- przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej i uzależnieniom behawioralnym;

- ochronę zdrowia psychicznego oraz właściwe reagowanie w sytuacjach kryzysowych;
- wspieranie świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- rozwijanie ciekawości poznawczej, aktywności uczniów, pracy projektowej oraz korzystania z informacji zwrotnej.

4. CELE PROGRAMU

Cele główne

- Wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia;
- budowanie bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkolnego;
- wzmacnianie zdrowia fizycznego, psychicznego i społecznego uczniów;
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie z emocjami, stresem i sytuacjami kryzysowymi;
- przeciwdziałanie przemocy, agresji, cyberprzemocy i zachowaniom ryzykownym;
- zapobieganie uzależnieniom, w tym uzależnieniom behawioralnym;
- rozwijanie kompetencji społecznych, komunikacyjnych i obywatelskich;
- kształtowanie odpowiedzialnego korzystania z technologii cyfrowych i sztucznej inteligencji;
- rozwijanie kompetencji uczenia się, myślenia krytycznego i aktywności poznawczej;
- wspieranie zainteresowań, uzdolnień i poczucia odpowiedzialności uczniów za podejmowane działania;
- kształtowanie odpowiedzialności za własne zdrowie, bezpieczeństwo i środowisko;
- przygotowanie uczniów do świadomego wyboru dalszej drogi edukacyjnej i zawodowej;
- wspieranie wychowawczej roli rodziny;
- rozwijanie współpracy szkoły z rodzicami, specjalistami i instytucjami.

5. ZADANIA PROGRAMU

5.1. DLA UCZNIÓW

- rozwijanie umiejętności bezpiecznego funkcjonowania w szkole i poza nią;
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i cyberprzemocy;
- kształtowanie empatii, szacunku i odpowiedzialności;
- rozwijanie umiejętności komunikacyjnych i współpracy;
- kształtowanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów;
- rozwijanie umiejętności rozpoznawania i regulowania emocji;
- wzmacnianie dobrostanu i zdrowia psychicznego;
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem;

- przygotowanie do właściwego reagowania w sytuacjach kryzysowych;
- promowanie zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej;
- rozwijanie zainteresowań, uzdolnień i aktywności poznawczej;
- kształtowanie umiejętności uczenia się i planowania własnego rozwoju;
- rozwijanie myślenia krytycznego, analitycznego i twórczego;
- kształtowanie świadomego i odpowiedzialnego korzystania z AI;
- rozwijanie umiejętności weryfikowania informacji dostępnych w Internecie;
- kształtowanie higieny cyfrowej;
- przeciwdziałanie uzależnieniom;
- kształtowanie postaw obywatelskich, patriotycznych i prospołecznych;
- rozwijanie samorządności i wolontariatu;
- wspieranie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- integrowanie uczniów z doświadczeniem migracyjnym;
- wspieranie świadomego planowania dalszej edukacji i kariery zawodowej;
- kształtowanie postaw proekologicznych;
- promowanie aktywnego i konstruktywnego spędzania czasu wolnego.

5.2. DLA RODZICÓW

- wspieranie rodziców w realizacji ich funkcji wychowawczej;
- przekazywanie informacji dotyczących zagrożeń i czynników chroniących;
- edukacja w zakresie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży;
- wspieranie rodziców w rozpoznawaniu sygnałów kryzysu emocjonalnego;
- przekazywanie informacji dotyczących higieny cyfrowej, cyberbezpieczeństwa i AI;
- wspieranie rodziców w przeciwdziałaniu uzależnieniom uczniów;
- współpraca w zakresie frekwencji i obowiązków szkolnych;
- wspólne rozpoznawanie potrzeb ucznia;
- udostępnianie materiałów psychoedukacyjnych;
- proponowanie konsultacji specjalistycznych dla uczniów;
- włączanie rodziców w życie klasy i szkoły;
- rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców.

5.3. DLA NAUCZYCIELI I SPECJALISTÓW

- rozwijanie kompetencji wychowawczych i profilaktycznych;
- doskonalenie umiejętności rozpoznawania potrzeb uczniów;
- rozwijanie umiejętności reagowania na przemoc, kryzysy i zachowania ryzykowne;
- wzmacnianie współpracy nauczycieli i specjalistów;
- doskonalenie kompetencji w zakresie zdrowia psychicznego;

- rozwijanie kompetencji cyfrowych i umiejętności odpowiedzialnego wykorzystywania AI;
- wspieranie nauczycieli w pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- wzmacnianie współpracy z rodzicami;
- doskonalenie metod aktywizujących, projektowych i oceniania kształtującego.

6. FORMY I METODY REALIZACJI

W realizacji Programu stosuje się w szczególności:

- rozmowy indywidualne;
- dyskusje i pogadanki;
- zajęcia tematyczne, w tym podczas zajęć z wychowawcą;
- warsztaty;
- zajęcia edukacyjne;
- zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego;
- zajęcia integracyjne;
- metody aktywizujące;
- projekty edukacyjne i interdyscyplinarne;
- pracę zespołową;
- analizę przypadków;
- scenki i ćwiczenia sytuacyjne;
- działania mediacyjne;
- konkursy;
- akcje profilaktyczne i społeczne;
- wydarzenia sportowe i kulturalne;
- materiały multimedialne;
- bezpieczne i odpowiedzialne wykorzystanie zasobów cyfrowych;
- współpracę z rodzicami;
- współpracę z instytucjami wspierającymi szkołę;
- działania interwencyjne zgodne z procedurami szkoły;
- wyjścia i wycieczki.

7. WSPÓŁPRACA W REALIZACJI PROGRAMU

8. SPOSÓB EWALUACJI DZIAŁAŃ PODEJMOWANYCH W CELU REALIZACJI ZAŁOŻEŃ PROGRAMU WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNEGO:

- rozmowy z uczniami, nauczycielami i specjalistami zatrudnionymi w szkole;
- analiza dokumentacji szkolnej;
- przeprowadzenie ankiet dotyczących wybranych obszarów Programu;
- prowadzenie wywiadów z uczniami, rodzicami i pracownikami szkoły;
- obserwacja zachowania uczniów.

Oczekiwane efekty podjętych działań:

- nauczyciele posiadają wiedzę z zakresu profilaktyki;
- następuje poprawa w zakresie relacji uczeń- nauczyciel- rodzic;
- uczniowie są świadomi konsekwencji nieusprawiedliwionej absencji w szkole;

- uczniowie, rodzice i nauczyciele mają dostęp do informacji w zakresie profilaktyki;
- zmniejsza się wskaźnik występowania przemocy i zachowań agresywnych;
- uczniowie lepiej radzą sobie ze stresem i innymi trudnymi sytuacjami;
- uczniowie chętnie uczestniczą w promocji zdrowego stylu życia, dbają o rozwój aktywności fizycznej;
- uczniowie są objęci bieżącą profilaktyką;
- uczniowie są wyposażeni w niezbędną wiedzę o szkodliwości środków uzależniających i zagrożeniach związanych z podejmowaniem zachowań ryzykownych;
- uczniowie mają świadomość swoich możliwości i potrafią je konstruktywnie wykorzystywać;
- uczniowie doskonają umiejętności komunikacyjne;
- uczniowie rozumieją potrzebę kształcenia się;
- uczniowie z doświadczeniem migracyjnym nawiązują prawidłowe relacje ze społecznością klasową oraz środowiskiem lokalnym.

10. DIAGNOZA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO

Program opracowano z uwzględnieniem wyników diagnozy środowiska szkolnego oraz analizy czynników chroniących i czynników ryzyka.

Diagnoza jest prowadzona corocznie z wykorzystaniem:

- obserwacji uczniów podczas zajęć, przerw i wydarzeń szkolnych;
- informacji uzyskanych od wychowawców i nauczycieli;
- rozmów z uczniami;
- rozmów z rodzicami;
- rozmów ze specjalistami;
- analizy dokumentacji szkolnej;
- analizy frekwencji;
- ankiet i kwestionariuszy;
- informacji od instytucji współpracujących ze szkołą;
- analizy zdarzeń i sytuacji problemowych.

Obszary i działania wymagające szczególnej uwagi w roku szkolnym 2026/2027

Na podstawie dotychczasowej diagnozy oraz kierunków polityki oświatowej państwa szczególnej uwagi wymagają:

- Zapobieganie agresji słownej i zachowaniom przemocowym, także w środowisku cyfrowym;

- polepszanie komunikacji i budowaniu relacji;
- kształtowanie i doskonalenie umiejętności rozpoznawania i regulowania emocji;
- kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i przeciążeniem u uczniów;
- szybkie reagowanie na ewentualne kryzysy psychiczne i emocjonalne wśród uczniów;
- zapobieganie zachowaniom ryzykownym i uzależnieniom, w tym behawioralnym;
- kształtowanie umiejętności krytycznej oceny informacji dostępnych w Internecie;
- świadome i odpowiedzialne korzystanie z AI;
- zapobieganie nadmiernemu korzystaniu z urządzeń ekranowych i wzmacnianie aktywności offline;
- reagowanie na niepowodzenia szkolne i trudności w uczeniu się;
- potrzeba wzmacniania motywacji i poczucia sprawczości;
- wspieranie uczniów w określaniu celów edukacyjnych i zawodowych;
- potrzeba wzmacniania kompetencji społecznych i obywatelskich.

11. CZYNNIKI RYZYKA I CZYNNIKI CHRONIĄCE

Czynniki ryzyka

Do czynników mogących zwiększać ryzyko wystąpienia zachowań problemowych należą w szczególności:

- negatywne wzorce zachowania w środowisku społecznym;
- modelowanie zachowań ryzykownych;
- trudności rodzinne i społeczne;
- niepowodzenia szkolne;
- trudności w relacjach rówieśniczych;
- brak poczucia przynależności;
- niska samoocena;
- trudności w radzeniu sobie ze stresem i emocjami;
- nadmierne korzystanie z Internetu, gier i mediów społecznościowych;
- ograniczona umiejętność weryfikacji prawdziwości treści w Internecie;
- nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas korzystania z zasobów sztucznej inteligencji;
- sytuacje kryzysowe i przewlekły stres.

Czynniki chroniące

Do najważniejszych czynników chroniących należą:

- dobra relacja ucznia z rodzicami;
- obecność wspierających dorosłych;
- dostępność specjalistów świadczących pomoc psychologiczno-pedagogiczną;
- poczucie bezpieczeństwa;
- zainteresowanie nauką i rozwijanie pasji;
- samoświadomość swoich talentów i umiejętności;
- wysokie poczucie własnej wartości;
- umiejętność rozwiązywania problemów;
- pozytywne relacje rówieśnicze i wsparcie rówieśnicze;
- konstruktywne formy spędzania czasu wolnego;
- wiedza dotycząca zagrożeń;
- motywacja do wprowadzania pozytywnych zmian;
- rozwijanie sprawczości i odpowiedzialności ucznia.

12. PRZEWIDYWANE SPOSOBY REAGOWANIA SZKOŁY

W przypadku wystąpienia zjawisk zagrażających bezpieczeństwu, sytuacji trudnych lub kryzysowych szkoła podejmuje działania adekwatne do sytuacji, w szczególności:

- interwencję w środowisku szkolnym;
- interwencję w środowisku domowym ucznia przeprowadzoną przez upoważnione instytucje;
- rozmowę z uczniem;
- kontakt z rodzicami/opiekunami;
- udzielenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- interwencję specjalisty;
- zastosowanie obowiązujących w szkole procedur;
- zapewnienie bezpieczeństwa uczniowi;
- współpracę z właściwymi instytucjami;
- monitorowanie sytuacji ucznia;
- ustalenie dalszych działań wspierających;
- stosowanie przewidzianych prawem i Statutem Szkoły konsekwencji;
- wzmacnianie zachowań pozytywnych.

W sytuacji kryzysu emocjonalnego działania szkoły koncentrują się na **zapewnieniu bezpieczeństwa, rozpoznaniu potrzeb ucznia, udzieleniu adekwatnego wsparcia, kontakcie z rodzicami oraz – gdy jest to konieczne – współpracy ze specjalistycznymi podmiotami.**

13. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI

W realizacji Programu szkoła współpracuje, stosownie do potrzeb, z:

- Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi;
- Policją;
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej;
- placówkami ochrony zdrowia;
- podmiotami udzielającymi pomocy psychologicznej;
- Sądem rodzinnym i kuratorami;
- instytucjami działającymi na rzecz dzieci i rodzin;
- placówkami kulturalno-oświatowymi;
- organizacjami społecznymi;
- innymi szkołami i placówkami oświatowymi.

Współpraca jest podejmowana zgodnie z potrzebami uczniów i obowiązującymi przepisami.

11.1. Wykaz Instytucji wspierających działania szkoły w zakresie profilaktyki:

MIEJSKI OŚRODEK OPIEKI I PROFILAKTYKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ

Sosnowiec, ul. Kraszewskiego 10, tel. (32) 298- 00- 49

Udziela pomocy prawnej, psychologicznej, pomocy w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych, pomocy dla ofiar przemocy. Prowadzi terapię dla rodzin z problemem alkoholowym.

PORADNIA ODWYKOWA DLA OSÓB DOTKNIĘTYCH PROBLEMEM ALKOHOLOWYM

Sosnowiec, ul. Czarna 4, tel. (32) 266- 39- 69

Prowadzi:

- stacjonarne leczenie odwykowe;
- terapię osób uzależnionych;
- grupę wsparcia dla rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.

PUNKT KONSULTACYJNY DLA OSÓB DOTKNIĘTYCH PROBLEMEM NARKOTYKOWYM

Sosnowiec, ul. Czarna 4, tel. (32) 266-39-69

Czynne w poniedziałki od godz. 16.00 – 19.00

TERENOWY KOMITET OCHRONY PRAW DZIECKA

Sosnowiec, ul. Mościckiego 14, tel. (32) 266-03-87

Udziela pomocy prawnej i psychologicznej codziennie od poniedziałku do piątku
Od 15 – 18.

Można tu uzyskać pomoc w sprawach opiekuńczych, adopcyjnych, sprawach o
przyznanie alimentów, pomoc w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych.

OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

Sosnowiec, ul. K. Szymanowskiego 5 a, tel. (32) 298-93-87

Proponuje pomoc w trudnych sytuacjach życiowych.

Prowadzi:

- grupę wsparcia dla rodziców;
- grupę wsparcia dla ofiar przemocy domowej;
- punkt konsultacyjny dla osób dotkniętych problemem narkomanii;
- udziela porad prawnych.

PORADNIA PSYCHOLOGICZNO – PEDAGOGICZNA NR 2

Sosnowiec, ul. Białostocka 17, tel. (32) 263-30-34

pp2@sosnowiec.edu.pl

Prowadzi:

- grupę wsparcia dla rodziców;
- terapię indywidualną;
- młodzieżową grupę wsparcia;
- punkt konsultacyjny dla rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i narkotykowym;
- diagnozę psychologiczną i pedagogiczną.

OŚRODEK POMOCY WYCHOWAWCZEJ

Sosnowiec, ul. Koszalińska 51, tel. (32) 263-96-71

IV WYDZIAŁ RODZINNY SĄDU REJONOWEGO

Sosnowiec, ul. Partyzantów 11, tel. (32) 266-75-67, (32) 266-30-81, (32) 297-20-53

V KOMISARIAT POLICJI

Sosnowiec, ul. Kościuszkowców 42, tel. (32) 263-41-58

WYDZIAŁ PREWENCJI KOMENDY MIEJSKIEJ POLICJI

Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 2, tel. (32) 292-18-81

WYDZIAŁ ZDROWIA, URZĄD MIEJSKI

Sosnowiec, ul. Mościckiego 14, tel. (32) 296-06-00, (32) 296-06-67

TELEFONY ZAUFANIA

- Telefon zaufania dla kobiet

Czwartek 17- 20 0 800-163-006

- Chrześcijański telefon zaufania (32) 254-97-37
- Policyjny telefon zaufania- Sosnowiec (32) 266-00-19
- „POMARAŃCZOWA LINIA”

(dla rodziców pijących dzieci)

codziennie 12-22 0 801-14-00-68

- Młodzieżowy telefon zaufania

codziennie 14-19 (32) 281-16-00

- „NIEBIESKA LINIA” – dla ofiar przemocy w rodzinie

Dni powszednie: 10-22

Soboty, niedziele i święta 10-16

- Tel. Bezpłatny 0 800-120-002
- Telefon zaufania 506- 555
- Program pomocy dzieciom i prewencja

HIV, AIDS „RÓŻA”

Wtorki, czwartki 17-21

Połączenie bezpłatne 0 800-163-006

- Telefon zaufania 586-555
- Całodobowy katolicki telefon zaufania (32) 253-05-00
- Telefon informacyjny anonimowych alkoholików

Poniedziałek, środa, czwartek 17-20 (32) 253-79-83

- Towarzystwo zapobiegania narkomanii (32) 206-82-17

8. NAJWAŻNIEJSZE ZADANIA PRZEWIDZIANE DO REALIZACJI

I. BEZPIECZEŃSTWO

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	TERMIN	ODPOWIEDZIALNI	KLASY
Diagnozowanie sytuacji w zakresie agresji, przemocy i zagrożeń bezpieczeństwa.	Rozpoznawanie sytuacji uczniów i klas; analiza problemów wychowawczych; rozmowy z uczniami; obserwacja; analiza sytuacji w świecie rzeczywistym i wirtualnym.	cały rok szkolny	wychowawcy, pedagog, psycholog, pedagog specjalny	I-VIII
Przeciwdziałanie agresji, przemocy i cyberprzemocy.	Zajęcia i pogadanki dotyczące rodzajów przemocy, jej konsekwencji, sposobów reagowania i uzyskiwania pomocy; działania mediacyjne i interwencyjne; współpraca z rodzicami, udostępnianie materiałów profilaktycznych	cały rok szkolny	wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciele	I-VIII

Program Wychowawczo-Profilaktyczny na rok szkolny 2026/2027

Kształtowanie odpowiedzialności za własne zachowanie i przestrzeganie norm społecznych.	Zapoznanie z zasadami obowiązującymi w szkole; rozmowy; wzmacnianie zachowań pozytywnych; konsekwencje zgodne ze Statutem Szkoły w przypadku łamania obowiązujących zasad	cały rok szkolny	wychowawcy, pedagog, psycholog, dyrektor	I–VIII
Budowanie poczucia bezpieczeństwa uczniów.	Opieka nad uczniami klas pierwszych; działania integracyjne; dyżury nauczycieli; monitorowanie miejsc wymagających zwiększonego nadzoru, współpraca z rodzicami, uświadamianie uczniów na temat potencjalnych zagrożeń ze strony innych osób	cały rok szkolny	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog	I–VIII

Program Wychowawczo-Profilaktyczny na rok szkolny 2026/2027

Wspieranie uczniów z doświadczeniem migracyjnym oraz uczniów wymagających dodatkowego wsparcia.	Rozmowy, działania interwencyjne, wsparcie, zajęcia grupowe, kierowanie do odpowiednich specjalistów i instytucji.	cały rok szkolny	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, pedagog specjalny, rodzice	I–VIII
Kształtowanie umiejętności bezpiecznego zachowania w sytuacjach zagrożenia.	Zajęcia i pogadanki dotyczące zagrożeń, zasad reagowania, odpowiedzialności za bezpieczeństwo oraz pierwszej pomocy. Przekazywanie informacji o osobach i instytucjach wspierających.	cały rok szkolny	nauczyciele, wychowawcy, specjaliści	I–VIII
Edukacja społeczno-prawna dotycząca przemocy i zachowań ryzykownych.	Informowanie o konsekwencjach prawnych i społecznych; spotkania z Policją i przedstawicielami instytucji wspierających działania Szkoły	według harmonogramu	wychowawcy, pedagog, dyrektor	I–VIII
Rozpoznawanie i ograniczanie nieusprawiedliwionej absencji.	Monitoring frekwencji; analiza przyczyn; rozmowy z uczniami i rodzicami; działania wspierające.	cały rok szkolny	wychowawcy, pedagog, psycholog, rodzice	I–VIII

Rozpoznawanie sytuacji materialno-bytowej uczniów.	Diagnoza potrzeb; organizowanie pomocy materialnej i rzeczowej; akcje charytatywne; współpraca z instytucjami.	cały rok szkolny	pedagog, psycholog, wychowawcy, nauczyciele	I–VIII

II. ZDROWIE I ROZWÓJ OSOBISTY

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	TERMIN	ODPOWIEDZIALNI	KLASY
Wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia i jego indywidualnych możliwości.	Rozpoznawanie potrzeb, zainteresowań, uzdolnień i trudności; indywidualizacja pracy; rozwijanie mocnych stron.	cały rok	nauczyciele, wychowawcy, pedagog, psycholog	I–VIII
Kształtowanie umiejętności uczenia się i odpowiedzialności za własną edukację.	Wdrażanie metod skutecznego uczenia się; planowania pracy; organizacja czasu; wyznaczania celów; rozwijania samodzielności i systematyczności; informacja zwrotna.	cały rok	nauczyciele, wychowawcy, pedagog, psycholog	I–VIII
Rozwijanie myślenia krytycznego, analitycznego i twórczego.	Zadania problemowe; projekty; doświadczenia; analiza informacji; argumentowanie; wyciąganie wniosków; praca interdyscyplinarna.	cały rok	nauczyciele	I–VIII

Kształtowanie świadomego i odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji.	Poznanie możliwości i ograniczeń AI; korzystanie z AI jako narzędzia wspierającego; weryfikowanie odpowiedzi; rozpoznawanie błędów i dezinformacji; zasady autorstwa, prywatności i etyki.	cały rok	nauczyciele, nauczyciel informatyki, wychowawcy	IV–VIII
Rozwijanie kompetencji cyfrowych i higieny cyfrowej.	Poznanie zasad bezpiecznego korzystania z Internetu; ochrony danych; odpowiedzialnej komunikacji; zajęcia i pogadanki na temat szkodliwości cyberprzemocy; zbyt długiego czasu ekranowego; nieadekwatnych treści w mediach społecznościowych; grach; motywowanie do aktywności offline.	cały rok	nauczyciele, wychowawcy, pedagog, psycholog	I–VIII

Program Wychowawczo-Profilaktyczny na rok szkolny 2026/2027

Rozwijanie zainteresowań, uzdolnień i aktywności poznawczej.	Koła zainteresowań; konkursy; projekty; zajęcia dodatkowe; wydarzenia edukacyjne; prezentowanie osiągnięć uczniów, wyjścia i wycieczki tematyczne	cały rok	nauczyciele, wychowawcy	I–VIII

Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego oraz dobrostanu emocjonalnego.	Zajęcia i rozmowy dotyczące emocji, radzenia sobie ze stresem, samoakceptacji, poczucia własnej wartości, relacji, odpoczynku i równowagi między nauką a czasem wolnym.	cały rok szkolny	psycholog, pedagog, pedagog specjalny, wychowawcy	I–VIII
Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i sytuacjami trudnymi.	Pogadanki i zajęcia dotyczące rozpoznawania emocji, regulowania napięcia, rozwiązywania problemów, odpoczynku i korzystania ze wsparcia. Podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych.	cały rok szkolny	psycholog, pedagog, wychowawcy	I–VIII
Wczesne rozpoznawanie i właściwe reagowanie na kryzysy emocjonalne.	Obserwacja; rozmowy; działania interwencyjne zgodne z procedurami; kontakt z rodzicami; współpraca ze specjalistami; monitorowanie ucznia po kryzysie.	według potrzeb	dyrektor, psycholog, pedagog, pedagog specjalny, wychowawcy	I–VIII

Program Wychowawczo-Profilaktyczny na rok szkolny 2026/2027

Promowanie zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej.	Zajęcia z zakresu edukacji prozdrowotnej, propagowanie aktywności ruchowej; zdrowego odżywiania, higieny, uczestnictwo uczniów w zawodach, rekreacji; zachęcanie do aktywnych form wypoczynku; zapoznanie z zasadami pierwszej pomocy.	cały rok	nauczyciele, wychowawcy, nauczyciele WF, specjaliści	I–VIII
Profilaktyka uzależnień i zachowań ryzykownych.	Zajęcia i rozmowy dotyczące szkodliwości alkoholu, nikotyny, środków psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych; rozwijanie asertywności i umiejętności podejmowania bezpiecznych decyzji.	cały rok	wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciele, specjaliści	IV–VIII
Wspieranie świadomych wyborów edukacyjnych i zawodowych.	Rozpoznawanie zainteresowań i predyspozycji; doradztwo zawodowe; poznawanie zawodów i szkół; diagnozowanie kompetencji zawodowych, konsultacje dla uczniów i rodziców.	cały rok	doradca zawodowy, wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog	I–VIII, szczególnie VII–VIII

III. KOMPETENCJE SPOŁECZNE

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	TERMIN	ODPOWIEDZIALNI	KLASY
Rozwijanie umiejętności komunikacji i współpracy.	Warsztaty; rozmowy; zadania zespołowe; projekty; ćwiczenia komunikacyjne.	cały rok	wychowawcy, nauczyciele, psycholog, pedagog	I–VIII
Kształtowanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów.	Prowadzenie działań mediacyjnych w sytuacjach konfliktowych.	cały rok	psycholog, pedagog, wychowawcy	I–VIII

Program Wychowawczo-Profilaktyczny na rok szkolny 2026/2027

Kształtowanie empatii, tolerancji, akceptacji i szacunku.	Zajęcia dotyczące różnorodności, praw człowieka, potrzeb innych osób; przeciwdziałania wykluczeniu i dyskryminacji.	cały rok	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog	I–VIII
Integracja uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i uczniów z różnych środowisk kulturowych	Zajęcia integracyjne; wspólne przedsięwzięcia; rozwijanie wzajemnej pomocy; udział w życiu klasy i szkoły.	cały rok	wychowawcy, nauczyciele, pedagog specjalny, pedagog, psycholog	I–VIII
Kształtowanie odpowiedzialności za grupę i wspólne dobro.	Uczestnictwo uczniów w programach/ projektach, praca zespołowa podczas zajęć edukacyjnych.	cały rok szkolny	wychowawcy, nauczyciele	I–VIII
Rozwijanie samorządności, wolontariatu i postaw prospołecznych.	Działalność Samorządu Uczniowskiego; wolontariat; akcje charytatywne; inicjatywy uczniowskie.	cały rok szkolny	opiekun SU, nauczyciele, pedagog, dyrektor	I–VIII
Wzmacnianie współpracy szkoły z rodzicami.	Zebrania; konsultacje; działania psychoedukacyjne kierowane do rodziców, wymiana informacji; wspólne ustalanie działań pomocowych; udział rodziców w życiu szkoły.	cały rok	dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog	I–VIII

IV. KULTURA I ŚRODOWISKO

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	TERMIN	ODPOWIEDZIALNI	KLASY
Upowszechnianie wiedzy o prawach człowieka i prawach dziecka.	Zajęcia edukacyjne; zapoznanie z prawami i obowiązkami; odwoływanie się do Statutu Szkoły i innych dokumentów.	cały rok	nauczyciele, wychowawcy, opiekun SU	I–VIII
Kształtowanie szacunku dla różnorodności kulturowej, narodowej i społecznej.	Rozmowy; projekty lub zajęcia mające na celu poznawanie innych kultur; przeciwdziałanie stereotypom, uprzedzeniom i wykluczeniu.	cały rok	nauczyciele, wychowawcy, pedagog, psycholog	I–VIII
Kształtowanie tożsamości narodowej i regionalnej oraz szacunku dla tradycji.	Uroczystości szkolne i państwowe; projekty; wycieczki; poznawanie historii i kultury regionu oraz kraju.	cały rok szkolny	nauczyciele, wychowawcy	I–VIII
Rozwijanie uczestnictwa w kulturze.	Spektakle; wystawy; koncerty; wycieczki; wydarzenia kulturalne; konkursy; działania artystyczne i czytelnicze.	cały rok szkolny	nauczyciele, wychowawcy	I–VIII
Rozwijanie postaw obywatelskich i odpowiedzialność i za społeczność.	Propagowanie samorządności, wolontariatu, działań prospołecznych, udział w wydarzeniach lokalnych; odpowiedzialne uczestnictwo w przestrzeni cyfrowej.	cały rok szkolny	wychowawcy, nauczyciele, opiekun SU	I–VIII

Program Wychowawczo-Profilaktyczny na rok szkolny 2026/2027

Rozwijanie odporności społecznej i krytycznego odbioru informacji.	Zajęcia kształtujące umiejętność rozpoznawania manipulacji i dezinformacji; krytyczna analiza informacji z Internetu i mediów społecznościowych; odróżnianie faktów od opinii; kultura debaty.	cały rok szkolny	nauczyciele, wychowawcy	IV–VIII
Kształtowanie postaw proekologicznych i odpowiedzialność i za środowisko.	Projekty i akcje ekologiczne; Sprzątanie Świata; Dzień Ziemi; konkursy; zbiórki surowców; segregacja odpadów.	według harmonogramu	nauczyciele przedmiotów, wychowawcy, opiekunowie organizacji	I–VIII

9. PROGRAMY I DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE

W roku szkolnym 2026/2027 szkoła może realizować, w zależności od aktualnych potrzeb i możliwości organizacyjnych:

- programy profilaktyczne dotyczące przeciwdziałania przemocy i agresji;
- działania na rzecz ochrony zdrowia psychicznego;
- działania dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom;
- działania dotyczące uzależnień behawioralnych;
- zajęcia dotyczące higieny cyfrowej i cyberbezpieczeństwa;
- zajęcia dotyczące odpowiedzialnego korzystania z AI;
- zajęcia z zakresu edukacji zdrowotnej;
- zajęcia dotyczące pierwszej pomocy;
- działania Policji i innych instytucji wspierających szkołę;
- działania integracyjne;
- działania sportowe i rekreacyjne;
- projekty edukacyjne i interdyscyplinarne;
- działania kulturalne i ekologiczne;
- działania Samorządu Uczniowskiego i wolontariatu;
- inne programy wynikające z corocznej diagnozy i bieżących potrzeb szkoły.

14. EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja Programu prowadzona służy ocenie skuteczności podejmowanych działań oraz planowaniu działań na kolejny rok szkolny.

Metody ewaluacji:

- rozmowy z uczniami;
- rozmowy z rodzicami;
- rozmowy z nauczycielami i specjalistami;
- obserwacja zachowania uczniów;
- analiza dokumentacji szkolnej;
- analiza frekwencji;
- analiza sytuacji wychowawczych i interwencji;
- ankiety i kwestionariusze;
- analiza udziału uczniów w działaniach profilaktycznych, edukacyjnych, sportowych i społecznych;
- analiza informacji zwrotnych od rodziców i uczniów.

Ewaluacji podlega w szczególności:

- poziom bezpieczeństwa uczniów;
- skala zachowań agresywnych i przemocy;
- funkcjonowanie uczniów w relacjach społecznych;
- dobrostan psychiczny i emocjonalny uczniów;
- skuteczność działań podejmowanych w sytuacjach kryzysowych;
- poziom higieny cyfrowej;
- umiejętność krytycznej analizy informacji;
- odpowiedzialne korzystanie z AI;
- poziom aktywności fizycznej i zainteresowania zdrowym stylem życia;
- skala zachowań ryzykownych i uzależnień;
- frekwencja;
- aktywność poznawcza uczniów;
- rozwój zainteresowań i uzdolnień;
- współpraca z rodzicami.

15. OCZEKIWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się, że w wyniku realizacji Programu:

- uczniowie czują się w szkole bezpiecznie;
- zmniejsza się skala zachowań agresywnych i przemocowych;
- uczniowie potrafią rozpoznawać sytuacje zagrażające bezpieczeństwu i wiedzą, gdzie szukać pomocy;
- uczniowie lepiej radzą sobie z emocjami, stresem i sytuacjami trudnymi;

- uczniowie i nauczyciele potrafią właściwie reagować na sygnały kryzysu emocjonalnego;
- uczniowie rozwijają kompetencje społeczne i komunikacyjne;
- uczniowie potrafią konstruktywnie rozwiązywać konflikty;
- uczniowie rozwijają poczucie własnej wartości i sprawczości;
- uczniowie znają zasady zdrowego stylu życia i podejmują aktywność fizyczną;
- uczniowie posiadają wiedzę na temat zagrożeń związanych z substancjami psychoaktywnymi i uzależnieniami behawioralnymi;
- uczniowie korzystają z Internetu i urządzeń cyfrowych w sposób bardziej świadomy i bezpieczny;
- uczniowie potrafią krytycznie analizować informacje dostępne w Internecie;
- uczniowie rozumieją możliwości i ograniczenia sztucznej inteligencji oraz potrafią korzystać z niej odpowiedzialnie i etycznie;
- uczniowie rozwijają umiejętność samodzielnego uczenia się;
- uczniowie chętniej podejmują aktywność poznawczą i rozwijają zainteresowania;
- uczniowie są bardziej systematyczni i odpowiedzialni za własną edukację;
- uczniowie rozwijają postawy obywatelskie, patriotyczne i prospołeczne;
- uczniowie aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
- uczniowie rozwijają szacunek dla innych osób, kultur i tradycji;
- uczniowie podejmują działania na rzecz środowiska;
- uczniowie otrzymują wsparcie adekwatne do ich potrzeb;
- rodzice są aktywnymi partnerami szkoły;
- nauczyciele i specjaliści skuteczniej współpracują w rozpoznawaniu i rozwiązywaniu problemów uczniów;
- uczniowie klas starszych podejmują bardziej świadome decyzje dotyczące dalszej edukacji i wyboru zawodu.

16. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest realizowany przez całą społeczność szkolną.
2. Szczegółowe działania wynikają z rocznych planów pracy szkoły, planów pracy wychowawców, specjalistów i nauczycieli oraz z bieżących potrzeb uczniów.
3. Program jest realizowany w trakcie roku szkolnego.
4. Wyniki corocznej diagnozy potrzeb rozwojowych uczniów oraz czynników chroniących i czynników ryzyka są wykorzystywane do aktualizacji działań.
5. W przypadku pojawienia się nowych potrzeb lub zagrożeń Program może być uzupełniany zgodnie z obowiązującymi przepisami.
6. Program obowiązuje w roku szkolnym **2026/2027**.

Program opracowano z uwzględnieniem wyników diagnozy środowiska szkolnego, potrzeb rozwojowych uczniów oraz kierunków polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2026/2027.

Opracowanie:

mgr Małgorzata Szymonowicz- psycholog

mgr Bożena Orzelska- Kralewska- pedagog

*Program uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną
w dniu: 22.09.2026.*

podpis .....
RZEWODNICZACY
Rady Rodziców

[Signature]

Podpis Dyrektora Szkoły:

DYREKTOR
Zespołu Szkół
[Signature]
mgr Iwona Chęcińska

Szkoła Podstawowa nr 38 Im. Tadeusza Kościuszki
w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5
z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi w Sosnowcu
41-219 Sosnowiec, ul. Bohaterów Monte Cassino 46
tel. 32 263 19 19